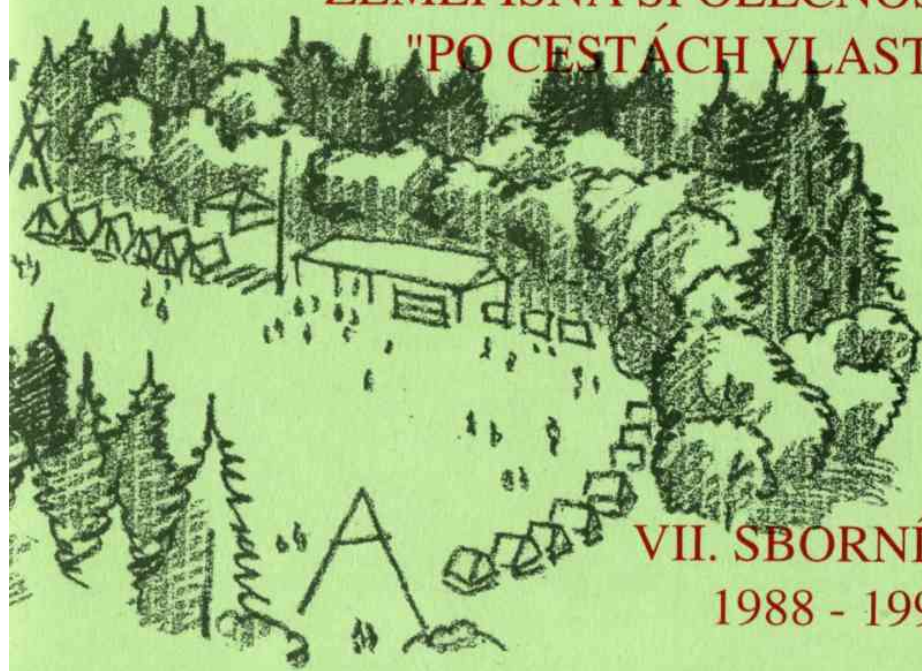

ZEMĚPISNÁ SPOLEČNOST
"PO CESTÁCH VLASTI"

VII. SBORNÍK
1988 - 1993

Oddíly současné Zeměpisné společnosti "Po cestách vlasti"

1. Tis, 2. Ochrany přírody, 3. Kulturní historie, 4. Lesní moudrosti

1	2
3	4

ZEMĚPISNÁ SPOLEČNOST "PO CESTÁCH VLASTI"

Připadá nám to dávno, vždyť od té doby uplynulo dlouhých čtyřicet let, co byla 7. listopadu 1953 založena Zeměpisná společnost "Po cestách vlasti". Založili ji děti a vedoucí, kteří v létě roku 1953 absolvovali 1. výzkumnou expedici v Prudké u Doubravníku. Hned po založení získala ZS svůj vlastivědný charakter, vytvořila si osobitý styl práce, Stanovy ZS a pochodové zvyky, jimiž se řídí každý člen. Přestože pak přicházely a zákonitě i odcházely další generace "zéesáků", měnily se i podmínky a doba v nichž jsme působili, to z čeho jsme vždy vycházeli a vycházíme se nemění. Spojuje nás láska k přírodě, touha poznávat naši zem, potřeba dobrých a věrných kamarádů a společných zážitků. To vše společně s bohatými tradicemi a příjemnými vzpomínkami na minulé léta nám dává sílu překonávat všechny překážky a obtíže, které nám život staví do cesty a dává nám i oprávnění vychovávat si další a další následovníky, kteří půjdou po naší cestě dál. Jsme rádi, že naše dlouhá čtyřicetiletá cesta neztratila svůj cíl a věříme, že ještě mnoho let bude platit a znít naše:

"Po cestách vlasti nahoru i dolů" - "Vždy půjdeme spolu!"

Tento již sedmý sborník chce seznámit čtenáře se současnou Zeměpisnou společností "PCV" a s výsledky její práce v letech 1988 - 1993. Vydejte se, aspoň na těchto stránkách, společně s námi po cestách vlasti a posuďte, jakých výsledků jsme dosáhli.

1988-89

V ZS pracovaly oddíly Života v přírodě (1), Ochrany přírody (2), Kulturní historie (3).

Vedoucí ZS: Vítek Urban "Quido", **hospodář:** Pavlína Tomášková, **technik:** Pavel Tříška "Kobo", **Oddíloví vedoucí:** Jitka Burková - Suská "Sůvička" (1), Pavel Šmíd "Šidi" (2), Vítek Urban (3).

Instruktoři: Vlasta Tišnovská, Zuzana Štěpánková, ing. Vít Havel, Jaroslav Suský "Vlk", Marek Pilař, Hana Komárková "Mahana", Jiří Novotný, Martin Říha "Makatek".

Rada ZS: předseda ZS: Jiří Šašek, **praporečník:** Kateřina Šudáková "Kašutka", **vedoucí deníku:** Jitka Danielová "Kuře", **předsedové oddílů:** Barbora Šmídová (1), Petr Šenk "Šnek" (2), Eva Slachová (3), členové: Hana Vykoukalová, Jan Kocián.

Koncem září jsme se sešli na Zahajovacím shromáždění a tím začal další rok naší činnosti. Po tradiční lehkootletické olympiádě na královopolském hřišti jsme odjeli na Podzimní pochod. Slůvko odjeli není tentokrát přesné, neboť jsme odpluli parníkem na Zouvalku. Zde se naše trasy rozešly a bohatší o nové zážitky jsme se sešli v sobotu večer v Dolních Loučkách. Členové 3. oddílu si snad ještě dnes vzpomenu na hru, kterou hráli v opuštěném lomu u Čebína. Šlo v ní o to dostat se spleť balvanů nepozorovaně až ke strážci, který byl vždy 10 vteřin otočen zády, pak se náhle obrátil a koho uviděl, toho vyřadil ze hry. Třetí

den pochodu jsme šli společně. Utkali jsme se v softu a proběhl i orientační závod. Listopad byl zcela ve znamení oslav 35. výročí založení ZS PCV. Byla Konference, velká výstava a ples, v prosinci Večerní hra. Všichni se shromáždili v přísálí, pak se náhle objevil maskovaný zločinec, několikrát vystřelil a s ukradenou pokladnou ZS zmizel otevřeným oknem. Naštěstí se záhy ukázalo, že zmizel do Černých Polí. Podle otisku boty, pramínku vlasů, otisku palce a stínové siluety byl záhy vypátrán a polapen.

34. Zimní expedice byla v Branné v Jeseníkách. Pobývali jsme v historické budově renesančního fojtství, což sice bylo romantické, ale přinášelo to s sebou i drobné nepříjemnosti se zábradlím a žumpou. Na ně dal zapomenouti dostatek sněhu. Lyžovali jsme na Ramzové a později přímo v Branné. Měli jsme tu vlek jen pro sebe a pokud jezdil, zalyžovali jsme si dosytosti. Expediční hra byla motivována společnou kanadsko-sovětskou výpravou do Arktidy a jmenovala se "Polární most". Jeden večer byl věnován odkazu Járy Cimrmana, jako Zeměpisná společnost jsme tvůrčím způsobem rozpracovali jeho "elastický zeměpis" do podmínek Jeseníků. Dospěli jsme k řadě velmi překvapivých výsledků - např. Bušín je rodiště amerického prezidenta George Bushe.

Po lednových zeměpisných prázdninách bylo bruslení na Říčkách. Nesešlo se nás mnoho, přesto jsme si výborně zahráli hokej. Dále jsme sledovali překrásné akrobatické a baletní vystoupení v podání vybraných sportovních dvojic. Nedlouho poté se silně oteplilo a další

oddílové výlety měly již jarní charakter. V březnu jsme ve spolupráci s Mladými turisty naposled uspořádali Partizánský samopal. Na Jarní pochod jsme jeli do Velkých Pavlovic. Zašli jsme si na exkurzi do vinařských závodů, s místním oddílem Střelka jsme si zahráli velkou bojovou hru, navštívili jsme i krásný opevněný gotický kostel v Kurdějově. Samozřejmě jsme nezanedbali ani lidové zvyky. V neděli večer předvedl každý oddíl své pásmo, např. o Masopustu či vynášení Mařeny, a v pondělí ráno byl mrskut. Stejně jako před rokem byla Akce N, ale samozřejmě úplně jiná: podle fotografií jsme hledali místa v Brně. Tento rok slavila Pionýrská organizace 40. výročí svého založení, a proto bylo 24. dubna ve školách volno. Využili jsme toho a odjeli na čtyřdenní zájezd do Liberce a NDR. Navštívili jsme město Zittau, svezli se historickým vláčkem, v Kurortu Oybin jsme si prohlédli zříceninu gotického kostela. Někteří si prohlédli libereckou ZOO, jiní dali přednost vodopádům v Jizerských horách. Na Květnový pochod jsme už jeli pod stany. Našli jsme si pěkné místo u Pyšele. První den byl náročný Závod hlídek, pak jsme hráli spoustu her: bojovky, bludičky i "Lagunu pokladů". V této hře představoval život nafouknutý balóněk. Zúčastnili jsme se i turistického srazu pionýrských oddílů na Hádku u Ochozu, většina z nás sem dojela na kolech. V červnu jsme se připravovali na Letní expedici.

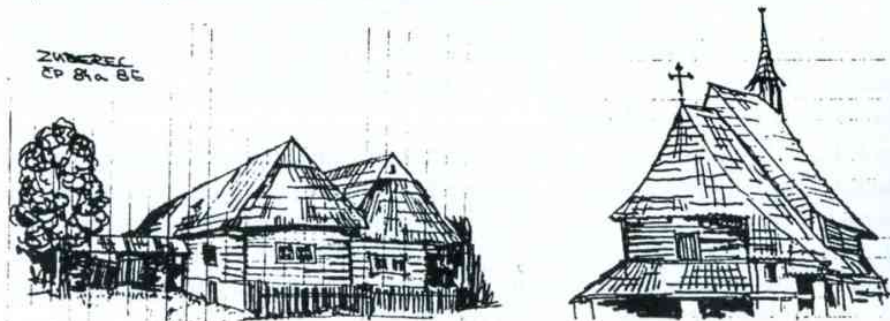
37. Letní expedice byla pochodová. Vypravili jsme se na Oravu, ale navštívili jsme i okolní hory: Malou Fatru, Roháče a Chočské vrchy. Poprvé se všechny oddíly sešly v Tvrdošíně,

podruhé na úpatí Roháčů v Zuberici a závěr expedice se odehrál v Ochodnici na Kysuci. Na tuto expedici má snad každý účastník řadu velmi pěkných vzpomínek. Členové 2. oddílu jistě nezapomenou na "vypečený" horský výlet, na který vyrazili jenom ve vasilech, na strážě proti "chalanům" či exkurzi do továrny na televizory. Třetí oddíl zase nezapomene na pastevce, kteří nám darovali jehně a dva dny se muselo péct, než bylo jedlé, na dobrodružný průchod Kvačianskou dolinou či podvečerní výstup na Velký Choč. Někteří mohou vzpomínat i na půlnoční návštěvu Brestovské jeskyně. Velkou pozornost jsme věnovali zdejší lidové architektuře. Navštívili jsme dřevěné kostely v Leštinách, Istebnom a Tvrdošíně, prohlédli si skansen v Zuberici i obnovený mlýn s pilou na Oblazoch a namalovali nejzajímavější domy v Zuberici a Žaškově.

Po expedici se ti, kteří měli zájem zúčastnit čtyřdenního srpnového aktivu. Letos jsme byli na archeologických vykopávkách na zřícenině hradu Rokštejna u Jihlavy. Pod dohledem zkušených archeologů jsme tu našli několik zajímavých předmětů: střep z porýnské kame-niny, kus kovového nákončí a železnou ostruhu. Volný čas nám vyplnila hra s hledáním tajuplného ostrohu, na němž se skrývají pozůstatky přímělkovské tvrze. Po dvou dnech usilovného kopání jsme na kolech vyrazili zpět do Brna.

Lidová architektura na Oravě: Leštinský kostel

V roce 1681 zasedal v Šoproni uherský sněm a na něm bylo evangelíkům povoleno postavit v každé župě 2. evangelické kostely. Tyto kostely nesměly mít věž a musely být ze dřeva. Toto nařízení platilo sto let až do vydání tolerančního patentu. Evangelickým kostelům z tohoto období se říká artikulární. Leštický kostel byl postaven v letech 1688 - 89 a patří k nejstarším a nejhezčím artikulárním chrámům na Slovensku.

Z výzkumu oddílu Kulturní historie

1989-90

V ZS pracovaly oddíly Života v přírodě (1), Ochrany přírody (2), Kulturní historie (3) a Lesní moudrosti (4).

Vedoucí ZS: Vítek Urban, **hospodář:** ing. Pavlína Tomášková-Spěšná, **technik:** Pavel Tríska, **oddíloví vedoucí:** MUDr. Jitka Suská (1), Pavel Šmíd (2), Vítek Urban (3), Vlasta Tišnovská (4).

Instruktoři: Jaroslav Suský, ing. Vít Havel, Ivana Švecová "Kavka", Tereza Pavlincová, Marek Pilař, Hana Vykoukalová, Hana Komárková, Jiří Novotný, Martin Říha, Petr Šenk.

Rada ZS: předseda ZS: Nad'a Šašková, **praporečník:** Jitka Danielová, **vedoucí deníku:** Eva Slachová, **předsedové oddílů:** Simona Matějovcová (1), Jiří Šašek (2), Michal Trepeš "Pařez" (3), Tomáš Mrkos.

Letošní září se obnovila činnost 4. oddílu - Lesní moudrosti. Jeho nová vedoucí - Vlasta - podnikla zdařilý nábor na ZŠ Staňkova. Velký počet dětí se brzy upravil na přijatelný a oddíl žije dodnes. Olympiáda proběhla na hřišti královopolského učiliště a Podzimní pochod byl namířen ke Ždánicím. Třetí oddíl si zde uspořádal druhou olympiádu pro větší neúčast na celozéenských. Před vánocemi jelo 20 nejlepších dětí a několik vedoucích na Purkrabské

slavnosti do Domu československých dětí na Pražském hradě. Byl tam pro nás připraven bohatý program, který jsme si ještě vylepšili o návštěvu petřínského bludiště.

Zimní expedice se uskutečnila ve Starém Městě pod Sněžníkem. Ubytování bylo opravdu nevšední - hostila nás stará šatlava na náměstí... I když jsme si zde ani jednou nezalyžovali, o zábavu bylo dobře postaráno. Sledovali jsme stopu šejka Kámala Hábala Vustáka a jeho družky Sirael, která nás zavedla na různá zajímavá místa: do antimonového dolu, k jezírku v hadcovém lomu a do "tibetského kláštera" - starého opuštěného bunkru. Nejlepší družinka získala skalp Yettiho, ale opravdového sněžného muže se opět vypátrat nepodařilo. Tak jsme si aspoň uspořádali yettiádu, která obsahovala tyto disciplíny: suchý slalom, svišti, běh v mlze a střelba yettiů na polárníky.

13. ledna proběhlo neoficiální bruslení, za tři týdny už led nebyl a všechny oddíly šly společně ke Kuřimi prozkoumávat tamní bunkry. První den našeho Jarňáku se vdávala Pavlína Tomášková, takže nemohla přijmout naše gratulace ani velikonoční výprask. Zato ostatní zéesačky určitě nezapomenou na dvoumetrovou mrškačku v Radostíně nad Oslavou. Prvního máje vedoucí zabojovali ve volejbalových utkáních na Káčatech. Začátek Květnového pochodu byl ve znamení deště, který nás zahnal do kulturního domu v Hlubokém u Náměště. Další noc jsme už mohli strávit na tábořišti, zažít zde večerní hru s odrazkami a dopolední střelbu ze vzduchovek. Ani výletu na kolech počasí nepřálo, za mohutného deště jsme dojeli pouze

pod most v Králově Poli. Trasu Kondičky si zvolil každý oddíl trochu jinou, ale styčný bod byl na Říčkách, kde jsme se nezapomněli vykoupat.

38. Letní expedice - tentokrát stanová - proběhla v Lubné u Poličky na místě zapůjčeném od Mladých turistů. Týden před příjezdem zéesáků vše potřebné zajistila pracovní četa. Na expedici jsme se přenesli do starověkého Egypta. Každý měl svůj hábit, který si připravil již doma. První večer měly děti v mumii rozpoznat některou vedoucí či instruktorku. Nikdo neuhodl... Další dny jsme zažili strašidelnou "Noc duchů", luštili jsme hieroglyfy, tábor přepadli kněží, přes jejichž síť musely družinky propašovat zprávu a jindy zase probíhaly zkoušky bojovníka. Přes různé nástrahy jsme se museli dostat až k poustevníkovi, který visel v půli skály, a u něj vyměnit egyptské platidlo - hamy - za mumie a skaraby. Večer nás egyptané zavedli do svého chrámu - svatyně, ovšem se zavázanýma očima. Zkoprněli jsme úžasem: krásná atmosféra, svíce, zpěv, hieroglyfy... Část zdejšího bohatství jsme získali poté, co jsme se sem dokázali vrátit se svým egyptským lidem. V závěru jsme museli překonat mnoho úkolů, než jsme se mohli pokusit ulovit balónky na rybníce, v čemž nám bránili hladoví krokodýlové. Po pyramidkách jsme pak doputovali až k závěrečnému cíli - Vopařilově jedli, 42 m vysokému, krásnému a chráněnému stromu. V půli expedice odpromovoval Vítek Urban, a protože musel v srpnu odejít na vojnu, rozhodovalo se o náhradním vedoucím ZS. Volby vyhrál Jaroslav Suský, který příští dva roky svědomitě zastával tuto funkci.

Rostliny okolí tábora v Lubné.

samorostlík klasnatý

doubravník sličný

rosnatka okrouhlolistá

(rezervace "V hatích" u Širokého Dolu)

1990-91

V ZS pracovaly oddíly Života v přírodě (1), Ochrany přírody (2), Kulturní historie (3) a Lesní moudrosti (4).

Vedoucí ZS: Jaroslav Suský, **hospodář:** Ivana Švecová, **technik:** Pavel Tríska, **oddíloví vedoucí:** MUDr. Jitka Suská (1), Marek Pilař (2 - do ZE), Hana Vykoukalová (2), Hana Komárková (3), Vlasta Tišnovská (4).

Instruktoři: Tereza Pavlincová, Petr Božek, ing. Vít Havel, Jiří Novotný, Iva Starková (od ZE), Lev Holý "Clerenc", Petr Šenk, Jitka Danielová.

Rada ZS: předseda ZS: Tomáš Mrkos "Gleška", **praporečník:** Tomáš Jedlička, **vedoucí deníku:** Dita Klímová, **předsedové oddílů:** Marek Holý "Klerenc" (1), Jan Kocián "Čidlo" (2), Michal Trepeš (3), Luděk Mrkos (4).

Podzimní olympiáda se uskutečnila na hřišti gymnázia Lerchova. Kromě tradičních disciplín jsme také vrhali diskem, po závodech se pár nadšenců protáhlo úzkým labyrintem Ochozské jeskyně. Z podzimních akcí se vydařil výjezd 3. oddílu do srubu u Dolních Louček, který jsme zamýšleli opravit. Společný večer Podzimního pochodu byl v Ivančicích, uzavírali jsme tu veselé sázky na schopnosti členů KV. Za zmínku stojí návštěva zámku v Moravském

Krumlově, kde se nachází slavná Muchova Slovanská epopej. Třetí den Podzimního pochodu byl Závod hlídek a po něm zdařilé bojovky. Na podzim jsme zažádali o přijetí do pionýrských tábornických oddílů (PTO) a od 13. listopadu jsme jejich součástí. Letos byla konečně opravena ulice Schodová a my mohli obnovit tradiční Rallye. Večerní hru jsme uspořádali společně se ZS Morava.

Na zimní expedici jsme se vypravili do sportovní školy ve městě Jeseník. Po letech jsme konečně našli ideální ubytovací i lyžařské podmínky. Sněhu byl dostatek, mohli jsme lyžovat téměř za školou na sympatickém svahu s vlekem, kde nebývají dlouhé fronty. Běžkařské družstvo jelo fandit závodníkům do Horní Lipové a sami si pak zazávodili v projetych stopách. Zopakovali jsme úspěšnou celoexpediční hru "Výstup na Eiger" zpestřenou půvabnými pokřiky typu "Hu hulá huli huli!". Sportovali jsme ve školních tělocvičnách, koupali se v krytém bazénu a prohlédli si i jesenickou vodní tvrz.

Po lednových zeměpisných prázdninách jsme se sešli na Zahajovacím shromáždění, bruslení po Brněnské přehradě a na oddílových výletech. Na Jarním pochodu směřovaly naše trasy do Městečka Trnávka. V rámci velikonočních radovánek rada vyhodnotila nejkrásnější vajíčka a mrskačky. Náplní společného večera byla hra, která vyvrcholila na ztemnělé zřícenině hradu Cimburka. V dubnu jsme se zúčastnili 1. ročníku Setonova závodu. V silné

konkurenci mnoha brněnských PTO jsme dosáhli několika velmi cenných umístění. Hlídce ve složení Hana Vykoukalová, Tereza Pavlincová a Jitka Danielová se podařilo ve své kategorii zvítězit. Před Květnovým pochodem se někteří zéesáci zúčastnili bojové hry "Dostavníky", kterou pořádala PS Psohlavci. Indiánská teepee jsme poprvé ozkoušeli na Květnáku na Radlovecké louce. V pátek děti osaměly, neboť probíhal "Den bez vedoucích". Pod vedením Rady se dokázaly o sebe postarat. Přes nepřízeň počasí jsme zvládli přírodovědnou sazku, bojovku i výborný táborák. Po srazu PTO na Hádku a výletě na kolech se uskutečnila přeložená Akce N. Tentokrát jsme pátrali po výpravě ztracené v území divokých indiánů. Úspěšnější družinky deník výpravy zavedl až ke kaolinovému jezírku u Lažánek.

Všichni jsme se těšili na pochodovou expedici do Strážovských vrchů. Základnu jsme si zajistili ve Valaské Belé, kde se všechny oddíly sešly ve společných dnech. Po Súľovských skalách, v okolí Ilavy a Nitranského Rudna putovaly spojené oddíly: druhý se třetím a první se čtvrtým. Nezávisle na nich se krajem potloukalo "Duo salmonella". Hra na expedici byla motivována válkou Severu proti Jihu. Každý den jsme otevřeli obálku, v níž byl úkol pro celý oddíl. Například jsme celý den nesměli promluvit, jindy se každý člen na hodinu stal vedoucím oddílu. Oddíly navštívily Trenčianský hrad i Bojnický zámek, malované Čičmany, Mojtínský kras a dobyly 1213 m vysoký Strážov. Na závěr expedice došlo k přeražení

členů oddílů. Každý si mohl znovu zvolit svůj oddíl. Svou činnost ukončil oddíl Života v přírodě, jehož členové přešli do oddílů Ochrany přírody a Kulturní historie, jinak k podstatným změnám nedošlo.

Dřevěná chalupa z Čičman.

1991-92

V ZS pracovaly oddíly Tis (1), Ochrany přírody (2), Kulturní historie (3) a Lesní moudrosti (4).

Vedoucí ZS: Jaroslav Suský, **hospodář:** Petr Šenk, **technik:** Pavel Tříška, **oddíloví vedoucí:** mgr. Vítek Urban (1), Hana Vykoukalová (2), Hana Komárková (3), Jaroslav Suský (4).

Instruktoři: Tereza Pavlincová, Jiří Novotný, Iva Starková, Lev Holý, Petr Božek, Jitka Danielová, ing. Vít Havel.

Rada ZS: předseda ZS: Tomáš Mrkos, **praporečník:** Barbora Šmídová, **vedoucí deníku:** Kristýna Trojanová, **předsedové oddílů:** Jana Exnerová (1), Jana Božková (2), Marek Holý (3), Luděk Mrkos (4).

Letošní září bylo ve znamení změn. Jitka Suská skončila svoji práci v ZS, děti z jejího oddílu Života v přírodě byly rozděleny mezi 2. a 3. oddíl. Vítek Urban, který se v květnu vrátil z vojny, se rozhodl, že spolu s Terezou Pavlincovou založí nový oddíl - Tis. Děti z náborů na Staňkové a Laštůvkové se poprvé v naší klubovně sešly 11. 9. 1991. Hned následující sobotu byl pro ně připraven výlet - přes Čebín na Pecku a k bunkrům u Kuřimi, kde musely překonat svůj strach a přelstít zákeřného Gluma. To byl první úkol jejich oddílové hry Nahoru na horu, která vyvrcholila přesně za rok.

První společnou akcí byla olympiáda na Královopolské. Na Podzimáku v Jihlavě proběhly dvě společné hry: Výpadek do noci, který připomínal přepad Jihlavy roku 1402, a denní hra Cechy. V historických domech čekali na družinky řemeslníci, jejichž řemeslo museli všichni ovládnout: u šenkýře rozpoznat nařazenou sodovku, u kovotepce znát 5 druhů kovů, u lékárníka určit bylinkový čaj, u pivovarníka poznat mezi rostlinami chmel, u radního odhadnout neznámá řemesla a tkadlec jim předložil 5 druhů látek. Výstavu a Konferenci zahajoval tentokrát Pulec. Na Večerní hře musely družinky nejdříve odhalit maskované vedoucí (staříka, černošku, maminku s kočárkem a dámy ze šantánu), použít zaklínadlo: "Akce Marta!" ... "Vypusťte Artabana!", a pak najít zmíněnou tajnou agentku.

Na zimní expedici jsme odjízďděli 26. prosince opět do Jeseníku. Deset zéesáků bylo přivítáno říkadlem

"Vítáme tě mezi námi,
je nás víc a zůstaň s námi"

a poté ošátkováno. Úvodní večer jsme se rozdělili do osmi království a naším prvním úkolem bylo sestavit rodinný strom. To se všichni podivili... Je téměř pravidlem, že první noc nebývá nejkldnější, ne vždy je však tento zážitek zveršován:

Dneska v noci o půlnoci
naši kluci jako buci
dělali zde revoluci.

Jenže Kobo neuznával jejich smysl pro nespavost a každému napařil 60 klik pro radost.
Další večer nám bludičky pomohly sestavit zaklínadlo, kterým jsme přemohli zlého Tarrora.
Mnohým však dalo větší práci překonat svůj strach:

Temné síly noci	Utvoříme kol něj kruh
nepřemůžem bez pomoci.	hodíme naň černý pruh.
Soustředíme všechny síly	Zavoláme: "Už jsme tu,
spojíme je, čas se chýlí.	chystáme ti odvetu.

Jak už to bývá, v čele každého řádného království stojí král. Stát se jím však není vůbec snadné. Král si totiž musí umět poradit v každé situaci (opravit baterku, slepit gumu, zapojit obvod, obalit knihu...), také se musí umět orientovat, musí být vtipný (scénky), a navíc bohatý:

"Horo, horo, zlatá horo,
otevři se a vydej
trochu bohatství svého."

Někomu hora vydala, někomu ne... No a každý opravdový král pak zažije svoji slavnou a krásnou korunovaci, čímž získá do svých rukou moc nad královstvím, jablko a na svou hlavu zlatou korunku...

V Jeseníku byly opět skvělé sněhové podmínky, takže nechyběla sjezdařská ani běžkařská olympiáda, opět jsme byli plavat v České Vsi a volili jsme zlatou veverku a zlaté dřevo, proběhl taneční večer a lekce společenského chování. Korunkou byl opět Svatvečer.

V lednu se uskutečnilo Zimní táboření v teepee na Vlčí louce a bruslení na Brněnské přehradě. Abychom nezapomněli, že je přestupný rok, uspořádali jsme Přestupnou akci k Babímu lomu. Akce N byla tentokrát nazvaná "Za pokladem brněnských měšťanů". Na Jarníáku žádný oddíl nezapomněl navštívit hrad Cimburk, Buchlov a zámek v Buchlovicích. V Setonově závodě jsme opět získali několik medailových míst. U Bukovinky jsme na Květnovém pochodu honili mývala a prozkoumali jsme i pěkné Rakovecké údolí s rozkvetlými upolíny. Když jsme přijeli na výlet na kolech, už "pěkně" přšelo. Ale ti, kteří se nezalekli a nezůstali doma, přece vzpomínají na Lelekovice a nalezené vodní dílo, kde se ti nejotužilejší i vykouпали. Ke konci května jsme se zúčastnili Turistického srazu PTO na Hádku, a pak už jsme se chystali na expedici.

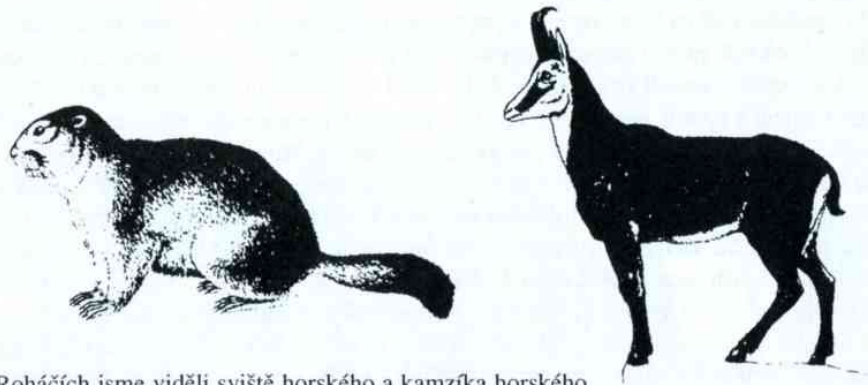

Protože naše cesty opět mířily do Lubné u Poličky, stavební četa tentokrát zvládla přípravu tábořiště za tři dny. Kromě obyčejných stanů s podsadou se náš tábor pyšnil pěti "indiánskými" teepee a jednou stavbou na muřích nožkách. Za 4 dny již náš tábor i se stožárem stál, 8. den přijeli mladší a mohlo začít pravé táborové dění.

Asi tři měsíce před letní expedicí jsme začali hrát hru "Amulet Tazeů". Po splnění 9 úkolů získali družinky podobu zázračného amuletu a mohly směle vyrazit na "Cestu do Země Tazeů". Tato část hry probíhala již na letní expedici a pro mladší i starší družinky byla připravena odděleně. Cílem družinek bylo přinést amulet do jejich země, a proto si jeho podobu vyřezali do kopí, která pak celou expedici museli opatrovat a chránit před nepřátelskými Géry. Jednoho večera se náčelníci ztratili a ještě je postihlo zlé kouzlo. Museli pak přespát mimo tábor, celé dopoledne se skrývat a v poledne nepozorovaně proklouznout do tábora. Pro všechny bylo velmi zajímavé hledání drahokamů na louce. Především protože se odehrálo v naprosté tmě a svítit se mohlo pouze svíčkou, většina z nás spíše nahmatávala... Ještě větší ohlas měl noční přepad tábora Géry, nebo jízda náčelníků, kteří řídili osleplé spřežení. Součástí hry byl i Závod hlídek nazvaný "Dojdi k jedlí". Mladší měli cestu jednoduchou, k Vopařilově jedli šli nejkratší cestou, za to starší měli cestu mnohem složitější. Během delšího putování museli objevit zatopený Šmídův lom a rezervaci "V hatích". V ní uviděli vzácný kruštík bahenní a to ještě netušili, že za pár dnů tu Tisinky budou obdivovat masožravou rosnatku okrouhlostou. Po návratu z oddílových pochodů

hra vyvrcholila noční "Hrou světla", závěrečnou etapou v níž bylo posvátným kopím zničeno hnízdo Gěrů a veselící na oslavu konečného vítězství.

V srpnu se po dlouhé době uskutečnil Aktiv ZS. Přesnější by však bylo nazvat tuto akci rodinným výletem, protože Roháče objevovalo pouze 11 účastníků. Kromě vedoucích tu s některými dětmi byli i jejich rodiče.

V Roháčích jsme viděli sviště horského a kamzíka horského.

1992-93

V ZS pracovaly oddíly Tis (1), Ochrany přírody (2), Kulturní historie (3) a Lesní moudrosti (4).

Vedoucí ZS: mgr. Vítek Urban, **hospodář:** Petr Šenk, **technik:** Pavel Tríska, **oddíloví vedoucí:** Vítek Urban (1), Hana Vykoukalová (2), Hana Komárková (3), Jaroslav Suský (4).

Instruktoři: Tereza Pavlincová - Urbanová, Zdeněk Foret, Petr Božek, Lev Holý, Jitka Danielová, Tomáš Mrkos, Dita Klímová, ing. Vít Havel.

Dávno již minuly doby, kdy naše činnost po prázdninách začínala až koncem září. Letos většina oddílů začala pracovat hned na počátku nového školního roku. Pěkného, skoro letního počasí jsme využili k uspořádání výletů a dvoudenních výprav. Oddíl Ochrany přírody prozkoumal malované štoly ve Stříbrnici u Lesního Hlubokého, Tis stanoval na své výroční výpravě u lázeňských lomů. Vysadil tu několik semenáčků tisů, které vyklíčily v zídce u Domu dětí. Oddíl Lesní moudrosti byl na výpravě v okolí Nového hradu u Blanska. Tradiční olympiádu jsme odložili na jaro, neboť jsme pro brněnské PTO pořádali III. ročník Brněnského bloudění. Tentokrát pod názvem: "Bloudění po brněnských bunkrech aneb Tajemství zmizelého archívu". Dramatické pátrání přivedlo mladší účastníky do umělé jeskyňky u Soběšic, starší účastníky do labyrintu chodeb pod Stránskou skálou. V ZS se tou dobou již

rozbíhala celoroční hra Anno domini 1493. Na Podzimním pochodě jsme proto navštívili několik hradů v okolí Černé Hory a vyřadili se v soutěžích nazvaných "3+1 a ještě něco navíc". Hned po oslavách 39. narozenin ZS PCV se někteří odvážlivci znovu vypravili na Stránskou skálu, protože při Brněnském bloudění tu jedna hlídka objevila nové neznámé chodby. Po jejich prozkoumání jsme sestoupili i na dno zdejší propasti. Jiní tou dobou "dobývali" hrady na Pálavě. Rada uspořádala výlet do Tvarožné na rekonstrukci části Slavkovské bitvy. Byl tu i celý oddíl Lesní moudrosti, který byl na výpravě v nedalém Horákově. Večerní hru motivoval film Sedm statečných. Honička skončila zneškodněním Calvery dobře mířenou ránou syrovým vejcem.

Na zimní expedici jsme již potřetí jeli do Jeseňníku. Do třetice tu byl sníh a my si skvěle zalyžovali. Běžkaři podnikali kratší i delší túry, z nichž nejlépe se jim vydařila hřebenovka z Červenohorského sedla na Keprník. Nadšení menších i větších účastníků expedice vyvolávala jízda na igelitových pytlech, které říkáme "mrnění". Hra Anno domini 1493 pokračovala v podobě tažení proti loupeživým rytířům, ale více jsme se věnovali sportování v tělocvičně. Svatvečer byl plný scének a písní, obojí jsme si připravovali v tzv. "dovednostech". Vyvrcholením byl novoroční večerníček - stínové divadlo.

Koncem ledna uhodily kruté mrazy a zimních výletů se zúčastnili jen ti nejotužilejší. Skvělým zážitkem bylo bruslení, přebruslili jsme Střední a část Dolní Novomlýnské nádrže. Po ledě jsme se dostali i k jinak nepřístupnému mušovskému kostelíku. Rada, která v tomto roce pracovala dobře, jela na běžkách na Kobovu chalupu a postavila tu velké iglu. Koncem února a v březnu proběhly další dvoudenní oddílové výpravy. Tis byl v Tasově, oddíl Ochrany přírody na Kobově chalupě a oddíl Lesní moudrosti zamířil na teplejší jih Moravy. Na Jarním pochodě jsme putovali Hostýnskými vrchy a všichni jsme se sešli v Holešově. Na hřišti za školou jsme si zazávodili na lehkotletické olympiádě. Naše příprava byla soustředěna na III. ročník Setonova závodu. I letos se nám podařilo dosáhnout několika pěkných výsledků, dvě hlídky dokonce postoupily až do celostátního finále. Velkou událostí pro celou ZS byla zéesácká svatba. 15. května si za naší hojné účasti řekli své "ano" Vítek Urban a Terežka Pavlincová. Zatímco při Setonově závodě bylo téměř letní vedro, o měsíc později na Květnovém pochodě vytrvale přšelo. V suchých chvilkách jsme stihli Závod hlídek, ale noční bojovky a táborák jsme tentokrát museli ožet. Lépe se vyvedl výlet na kolech, před Domem dětí jsme změřili své znalosti i zručnost v dopravní soutěži a potom jsme se jeli

vykoupat na Holásecká jezera. Těsně před letní expedicí se uskutečnily další oddílové výpravy. Oddíl Ochrany přírody byl v Brtnici a na Rokštejně, Tis pádloval po Dalešické přehradě k zříceninám Kozlova a Holoubku, oddíl Lesní moudrosti byl na Pyšolci.

41. Letní expedice byla pochodová. Základnu jsme měli ve škole v Malé Skále u Turnova. Počasí nám příliš nepřálo, dost často nám pršelo. Oddíly při svém putování prošly nejen všechna skalní města a hrady Českého ráje, ale zavítaly i do Lužických hor, Liberce a Bozkovských dolomitových jeskyní. Hlavní náplní Letní expedice bylo vyvrcholení celoroční hry Anno domini 1493.

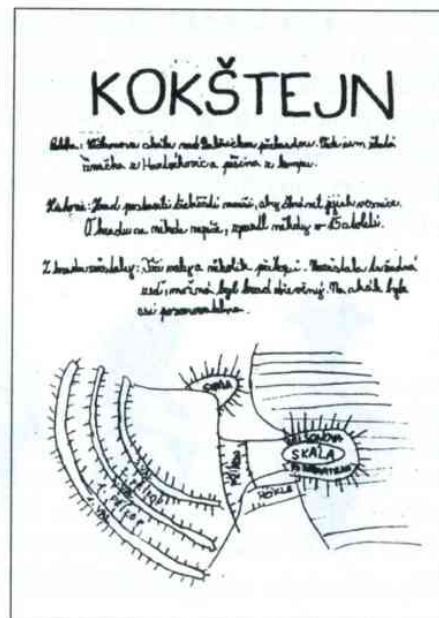
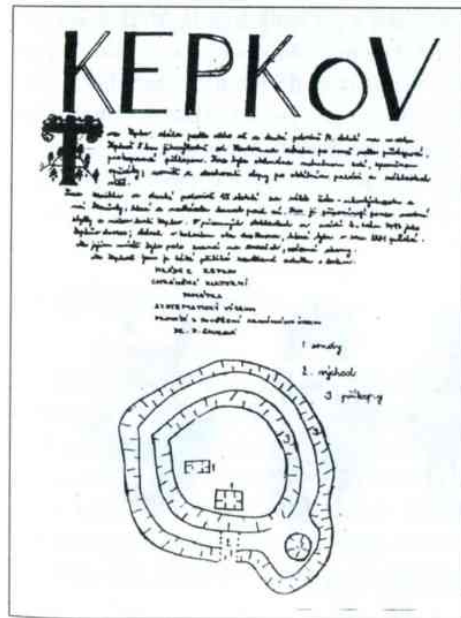
Anno domini 1493

V letošním roce jsme si poprvé po dlouhé době zahráli celoroční mezioddílovou hru. Jmenovala se Anno domini 1493. Už její název napovídá, že děj se odehrával ve středověku, přesně před 500 lety. Z oddílů se staly moravské šlechtické rody: páni z Lomnice (1), z Boskovic (2), z Víckova (3) a z Pernštejna (4). Nejpočetnější rod pánů z Pernštejna se pro zvýšení dramatičnosti hry na letní expedici rozdělil na pány z Kravař a pány z Pernštejna.

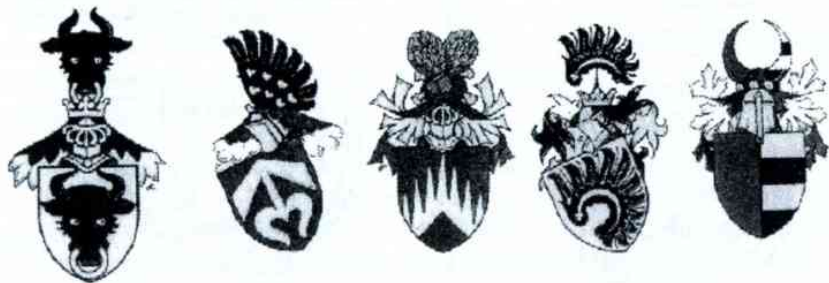
Cílem rodů bylo během roku získat co největší bohatství. Nejvíce grošů získal ten rod, který měl nejlepší docházku, nejhezčí deníky a kroniku, byl úspěšný ve hrách a soutěžích, ale především se mu podařilo navštívit co nejvíce hradů, na nichž v tomto roce nebyl žádný jiný

rod. Pokud o "dobytém" hradě zpracoval výzkum, získal ho do vlastnictví a s ním i velmi tučnou odměnu. V dvacítce jsme měli po celý rok namalovanou mapu jihomoravských hradů, hrádků a tvrzí, které existovali již v roce 1493 a z nichž se dodnes zachoval aspoň malý zbytek. Na mapě jich bylo vyznačeno 161 a nám se podařilo navštívit neuvěřitelných 76! Z 71 jsme zpracovali výzkum. Snaha rodů po zisku co největšího počtu hradů vedla k dramatickému taktizování před každým výletem, ale také k prohloubení zájmu o vlastivědnou činnost. Na jaře si pak každý mohl plnit "odborky". Bylo jich vypsáno 19 s velmi lákavými názvy: malíř, lovcí, šafář, chůva, hormistr, strašidlo, žalárník, zbrojmistr ... K získání "odborky" bylo potřeba splnit vždy dva úkoly, jeden z nich byl teoretický a druhý praktický. Dlouhodobou část vyhráli Pernštejnové před Lomnickými a Boskovickými, ale o konečném pořadí rozhodovala až Letní expedice. Na ní se již neobsazovaly hrady, ale bojovalo se proti nebezpečným Černým jezdcům.

Vše začalo v Malé Skále na sněmu českých a moravských pánů. Nedostavivší se pán z Vranova byl v závěru večera přinesen zraněný a zvěstoval zprávu o vpádu Černých jezdců a vypálení svého hradu. Hned druhý den vyrazily rody na náročný průzkum okolí výstižně nazvaný "Na pokraji všech sil". Před tímto tažením si podle svého uvážení zakoupily výstroj a výzbroj a s její pomocí (nebo i bez ní) získávaly zprávy o Černých jezdcích. Na pochodech jsme si doplňovali chybějící odborky a plnili "Sedmero rytířských ctností" (mlčení, míření,

zručnost, odvaha, hladovění, síla a plavání). Po návratu z pochodů byli ti, kteří si splnili dostatečný počet odborek a ctností, pasováni na rytíře. Potom došlo k udělování královských lén, ale nejtěžší úkol nás čekal až na samý závěr: vypravit se do bludiště skalního města Drábovny, tu v spleti skal objevit brloh Černých jezdců a jeskyni s pokladem. Úkol o to těžší, že ve skalách číhali Černí jezdci, kteří nejednoho šlechtice vyřadili ze hry. Konečné výsledky byly tyto: 1. páni z Pernštejna, 2. páni z Kravař, 3. páni z Boskovic, 4. páni z Lomnice, 5. páni z Víckova.

Erby z Pernštejna, z Kravař, z Boskovic, z Lomnice a z Víckova

NĚKOLIK ŘÁDKŮ O VESELÝCH PŘÍHODÁCH

Příhodám, kterým se člověk rád zasměje, se říká veselé. Také se říká příhody veselé jak pro koho. Jenže je pravda, že nejzábavnější jsou právě ty "veselé" jak pro koho.

Někdy se dějí věci, které způsobil bůhví kdo. Takové zážitky je nejlepší nechat uležet. S časem nabývají veselosti a za nějakou dobu se i oběti usmíří. A pochopí, že někdy bývá lepší být strůjcem než obětí veselé příhody.

NOČNÍ POCHOD

Na Květnový pochod 1967 se vyjíždělo odpoledne z Brna. Kolem čtvrté hodiny jsme my, starší cestáři, vystoupili z vlaku v Pouzdřanech. Do večera jsme měli dojít na společné tábořiště až kdesi pod Klentnicí. Tehdy nebyly žádné Novomlýnské nádrže a modrá značka vedla přímo do Dolních Věstonic. Ale i tak to bylo dobrých 15 kilometrů. Rád bych věděl, co si v tu chvíli myslela naše vedoucí Majka, když se podívala na naše ruksaky. Hned u Pouzdřanského rybníka nám Majka řekla, že základem úspěchu je nasekat si kolíky a tyčky na stany teď, protože v Klentnici je budeme za tmy těžko hledat.

Cesta nám pak prima ubíhala a když jsme dorazili do Věstonic, Majka nás těšila, že přelezeme jenom tamten kopec a už tam budem. Ten kopeček byl Pálava a na nebi zrovna blikala první hvězdička. Když jsme nahoře srolovali své jazyky a navzájem si zatlačili oči zpět do důlků, pravila Majka: "To je Sirotčí hrádek! Teď jenom slézt dolů k těm světýlkům! " Lehce se to řeklo, ale těžce provedlo - cesta nikde. Začali jsme přecházet Stolovou horu. Stůl moc nepripomínala, snad až na pohled přes hranu skály kamsi dolů do temnot. Tudy přece nemůžeme! Vrátili jsme se zpět k hrádku a po chvíli váhání jsme to vzali rovnou dolů. Padali jsme střídavě hlavou i nohama napřed v lepším případě do měkkého nebo alespoň na někoho měkkého. Drali jsme se trním a hloží a sjížděli dolů po zadku. Dole nás na závěr uvítal plot, ale po celé té cestě to už bylo spíš milé povyražení. Konečně jsme seděli na návsi na obrubnicích. Majka se šla poradit o další cestě do chalupy.

"Já teda mapě moc nerozumím," omlouvá se strýc," ale vy pořád ukazujete na Klentnicu a včl jste v Pavlově!"

Až jednou vylezete za krásného dne na Děvičky a podíváte se přímo dolů do Pavlova, představte si cestovatelský kroužek, jak tudy potmě slézá dolů. Pochopíte v tu chvíli, že od toho večera si už nikdo z nás nesplete Dolní Věstonice s Horními, Dívčí hrad se Sirotčím, Děvín se Stolovou horou a Pavlov s Klentnicí. Přesto se ale asi nedokážete vžít do našich pocitů, i kdybyste tuto příhodu slyšeli třeba desetkrát.

NOČNÍ PŘEPADY ANEB NA STEJNÉM MÍSTĚ ZA STEJNÝCH OKOLNOSTÍ DVA RUZNÉ KONCE

Hned z počátku musím zdůraznit, že noční přepady tábora, byť vlastního, nebyly zrovna v mé oblibě. Osobně jsem se zúčastnil dvou, z nichž jeden jsem sám navrhl.

Tedy o tom prvním:

Byl předposlední den pochodu a my jsme spali jen pár kilometrů od našeho tábora na Kozinku. A v čísi hlavě (tehdy ještě ne v mé) uzrál plán: přepadneme je! Velmi obezřetně jsme se plížili do tábora. Ale žádné obezřetnosti nebylo třeba, protože nikdo nehlídal. V kuchyni jsme našli pudink, připravený na snídani. Chudáci. Dodnes nevím, co ráno jedli.

Posilnění druhou večeří jsme vynesli všechno nádobí z kuchyně ke stožáru, přenesli spícího Ondru Mezníka do úplně jiného stanu, ukradli vlajku a těsně před odchodem jsme polním telefonem vyburcovali vedoucího tábora.

O pár let později na témže místě:

Stejná myšlenka tentokrát uzrála právě v mé hlavě. Opět jsme se opatrně připlížili do tábora, i když to nebylo nutné, protože nikdo nehlídal. Věřte tomu nebo ne, ale v kuchyni byl zase pro nás připravený pudink. Dál už ale události nabraly jiný a dramatičtější spád.

Sotva jsme dojedli pudink, přišla ospalá hlídka. Po kratším přemlouvání s námi ochotně spolupracovala. Žalostným hlasem vylákala ze "Sluníčka" Járu Trepeše a sotva se jeho bosá noha dotkla orosené trávy, hodili jsme mu na hlavu celtu a počali ho svazovat. Jenže se stalo cosi nečekaného. Jára se začal chvět po celém těle a blouznil. Na naše utišovací prostředky vůbec nereagoval. Až po 15 minutách jsme ho přestali podezírat z předstírání. Usoudili jsme, že je z přepadení v šoku. Rozvázali jsme ho a položili na stůl. Ale hrozilo, že spadne na zem.

Po dalších 10 minutách už nám nebylo do smíchu. Velmi šetrně jsme vzbudili zdravotnici. Bylo totiž jasné, že Járu musíme odvést do nemocnice. Mamut nastartoval svůj trabant.

A v tom okamžiku se Jára uklidnil, posadil se a prohlásil: "Dal bych si pivo a teplý párek." Pak se zvedl a šel se na to vyspat do svého "Sluníčka".

STEZKA ODVAHY

K oblíbeným zábavám oddílu Tis patří již od jeho prvního pochodu stezky odvahy. Tisinky se totiž bojí rády a hodně. A proto i v Lukách nad Jihlavou jsme využili příležitosti a uspořádali stezku odvahy.

Hned naproti škole v Lukách stojí velká osamělá barokní sýpka, která má klenuté sklepení. Sklep byl tehdy prázdný a přístupný! Tisinky dostaly zdánlivě jednoduchý úkol: jít na konec sklepa, vzít si tam kartičku s obrázkem loupežníka a vrátit se. Ale ... jít sám!?

Jen někteří to zvládli bez potíží. Jiní zaslepeni strachem nemohli obrovskou sýpku ani najít a další se dušovali, že sklep je zamčený, že byli na konci a nic tam nenašli. Pouze Iva upřímně přiznala, že se bojí jezdcí rakve na kolečkách.

Jedinou výjimkou byla Jana. Vrátila se bez kartičky a celá vytřeštěná povídala: "Teri, já jsem to prolezla celý, vylezla jsem vlevo dírou a nic tam nebylo."

To nás překvapilo, protože jsme o existenci polozasutého větráku neměli tušení.

Ti zbylí se odhodlali do tmy až po notné dávce přesvědčování. Nejdřív samé: "No jistě, toho se tak leknu...!", ale jakmile měla Veronika vyjít: "Tam budou strašidla! Já ti nevěřím, že ne! Dej mi čestné slovo, že se vrátím!..." Pak krok - rozhlédnutí, druhý krok - rozhlédnutí, třetí krok - rozhlédnutí ... vrátila se s kartičkou až za 20 minut.

A jestli si myslíte, že po roce už je to lepší ... cha, cha ! Několik pozdějších zážitků nás přesvědčilo o tom, že Tisinky se pořád ještě bojí hodně, ale rády!

VÝCHOVNÝ SYSTÉM ZEMĚPISNÉ SPOLEČNOSTI "PCV"

Do Zeměpisné společnosti může vstoupit každé dítě ve věku od 6 do 14 let, které o činnost u nás projeví zájem. Zpočátku bývá ze všeho trochu vykulené. Zeměpisná společnost - v běžné řeči "zéeska" - má pro všechno své tradice a pochodové zvyky, které se vytvořily za léta společného putování. Všechna tato pravidla jsou obsažena ve Stanovách ZS. Pro nové členy zavedla většina oddílů jednoduchou nováčkovskou zkoušku. Po jejím splnění si až do dospělosti zvyšují naši členové své znalosti a dovednosti plněním tzv. minim. Jejich splněním získá každý z nás určitá práva a samozřejmě i z nich vyplývající povinnosti.

Nejnižší zkouškou jsou minima cestovatele. Děti si je splní nejpozději do konce 5. třídy. Dostanou pak dekret a malý odznáček ZS a důležitá práva: hlasovací, právo být volen do Rady a právo střežit vlajku ZS. Navazující minima vlastivědce jsou dosti náročná. Mají 46 bodů rozdělených do čtyřech oblastí: znalosti o Pionýru a Zeměpisné společnosti, vlastivěda, turistika, práce v oddíle. Součástí minim je i sepsání nejméně desetistránkové vlastivědné práce. Stát se vlastivědcem znamená získat pořadové číslo, pod nímž je už na věky veden v seznamu vlastivědců. I po odchodu z aktivní činnosti je stále členem ZS, je zván na výroční a vzpomínkové akce. Minima vlastivědce si člen musí splnit do konce 8. třídy. Jedině tak může ještě rok zůstat v ZS a po jeho uplynutí požádat o přijetí do Kolektivu vedoucích.

Členové Kolektivu vedoucích si také plní minima. Nejprve to jsou minima lektora, které musí mít každý oddílový vedoucí, potom následují závěrečná minima vedoucího. Ten, kdo má splněna minima vedoucího může být volen za vedoucího ZS.

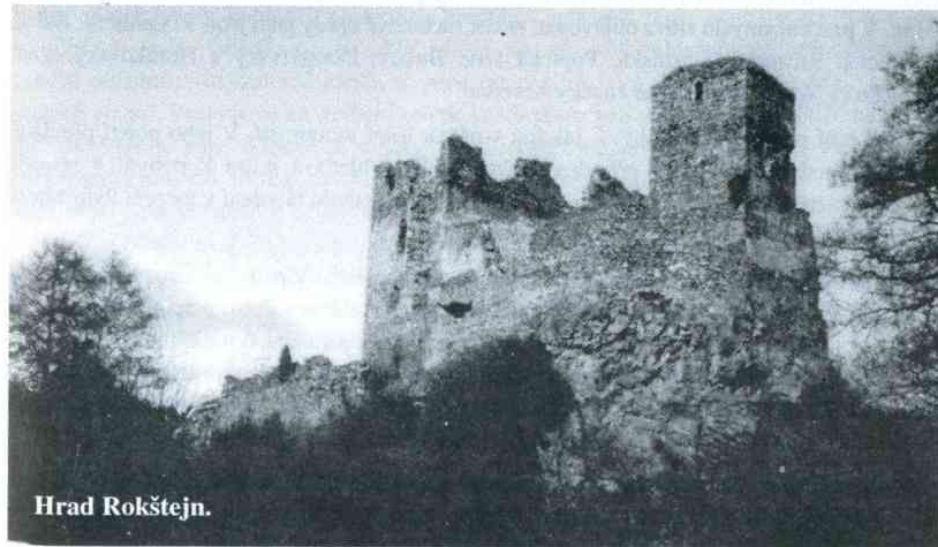
SOUČASNÁ VLASTIVĚDNÁ ČINNOST V ZS PCV

Zaměření na vlastivědu vždy bylo tím, co odlišovalo Zeměpisnou společnost od jiných podobných organizací. Vlastivědná činnost jako výchovný prostředek, vlastivědná činnost jako převládající zaměření - obojí zůstává spíše jen přáním než skutečností. Nicméně i to málo, co se nám daří nás podstatně odlišuje od jiných turisticky zaměřených kolektivů. Současný stav naší vlastivědné činnosti, přestože není dobrý, je lepší než před několika lety, kdy se dělala jen ze setrvačnosti metodou "vem si blok a jdi dělat výzkum". Od tohoto jednoduchého způsobu jsme upustili a přecházíme na způsob, který je možné charakterizovat slovy: "Buď všímavý, pak ledacos zajímavého uvidíš a abys na to nezapomněl, zapiš si to do deníku". Hmatatelných výsledků vlastivědných výzkumů tak pochopitelně ubylo, ale kvalita je výrazně lepší. Jak si vedeme v jednotlivých oborech?

Dva oddíly, Tis a Ochrany přírody jsou zaměřeny na přírodovědu. V Tisu se děti na schůzkách učí poznávat zvířata a na výletech objevují vzácné rostliny. A daří se jim to. Během jediného roku viděli koniklece, sněženky, lýkovce, upolínny, třemdavy, lilii a tis. Na letní expedici krušík bahenní a masožravou rosnatku okrouhloolistou, na podzim ještě stihli hořec (trličník) brvitý a hvězdnici chlumní. Vedle toho si založili sbírku ptačích pírek.

Vyvrcholením přírodovědné činnosti byl aktiv do Roháčů (1992). Uviděli jsme tu téměř 90 druhů vzácných horských rostlin. Těžko vybrat nejzajímavější. Pro někoho to byla masožravá tučnice

alpská, pro jiné protěž (plesnivec alpský), jiní by dali přednost hořci chladnomilnému ... Všechny okouzлил letící orel, medvědí stopy, hraví svišti i líně ležící kamzíci.

Hrad Rokštejn.

Kulturní historií se zabývá stejnojmenný oddíl, ale v letošním roce vlastně všechny. Celoroční hra Anno Domini 1493 nás podněcovala objevovat stále nové a nové hrady v okolí Brna. V pravém smyslu slova objevovat, neboť na takové hrady jako jsou Vildenberk, Bašta, Žďárecká, Říčanská, Újezdská, Popická tvrz, Bukov, Zbraslavský a Horákovský hrad, Čepička či Neuhaus turistické značky nevedou.

Oddíl Lesní moudrosti se zabývá, jak má v názvu lesní moudrostí. V jeho pojetí převládá přístup woodcrafterský nad přírodovědným. Oddíl vyhledává místa k pobytu v přírodě a zkouší různé formy táboření. S největším ohlasem se setkala táboření v teepee. Svůj zájem směřuje k ekologii a vztahu jedince k přírodě.

Z dalších oborů sluší připomenout speleologii a archeologii. Speleologii rozvíjelo (trošku překvapivě) několik členů oddílu Kulturní historie. Různě utvořené skupinky dosti často jezdili do Moravského krasu a pochopitelně nepromarnili příležitosti naskýtající se na expedicích. Nejproslulejší se stala půlnoční prohlídka půlkilometrové Brestovské jaskyně v Roháčích (1989), kterou navštívili i účastníci aktivu v roce 1992. V letošním roce se podařilo uskutečnit dobrodružný průzkum jeskyní na dně Rudického propadání.

Asi nejlepší vlastivědnou akcí byl srpnový aktiv v roce 1989. Pod vedením zkušených archeologů jsme prováděli výzkum na zřícenině středověkého hradu Rokštejna. Naše práce byla odměněna pěknými nálezy (např. střep z porýnské kameniny, kovové nákončí, ostruha).

ZMĚNY V ZEMĚPISNÉ SPOLEČNOSTI "PCV"

V posledních letech, bohatých na spoustu přeměn v celé naší zemi, jsme i v ZS PCV uskutečnili řadu změn. Třebaže nejsou příliš patrné, pro nás jsou velmi důležité. Nejdříve jsme využili příležitosti ukázat veřejnosti, že jsme právě a především Zeměpisná společnost "Po cestách vlasti". Proto jsme na tradiční zelené košili ponechali pouze znak ZS PCV na levém rukávu. Dlouho jsme debatovali o šátcích: zda vůbec nějaké šátky chceme, jakou barvu budou mít apod. Od 38. LE nosíme nové šátky nenápadné bledě modré barvy. Na podzim roku 1990 jsme požádali o přijetí mezi Pionýrské tábornické oddíly (PTO), jejichž činnost je téměř shodná s naší. Bylo nám vyhověno, takže od 13. listopadu 1990 je každý náš oddíl veden v PTO pod svým evidenčním číslem a všichni dohromady tvoříme 14. tábornickou skupinu Pionýra. Účastníme se některých společných akcí PTO, abychom mohli své znalosti porovnat s ostatními, zároveň je nám však ponechána volnost ve všem, co se týká právě jen nás, včetně vlastní úpravy kroje. Z prvků symboliky PTO nosíme na kroji kovový odznak a šátky si spínáme koženou manžetou se znakem PTO. Tento znak se objevil také na nové světle modré vlajce ZS PCV, slavnostně předané do užívání na 40. Letní expedici. Znak ZS s kompasovou střílkou zůstal na nové vlajce samozřejmě zachován.

V roce 1991 jsme pocítili potřebu nového slibu. Je prostý a snadno zapamatovatelný: "Slibuji, že budu dobrým členem PTO (název oddílu) a dobrým kamarádem všem zéésákům. " Svou příslušnost k ZS PCV si připomínáme na nástupech výzvou "Po cestách vlasti nahoru i dolů -" a odezvou, která je zároveň také trochu slibem:" - Vždy půjdeme spolu ! " (Snad půjdeme spíš nahoru než dolů...)

Výchova mladších dětí v přípravných oddílech měla řadu předností, v posledních letech však stále zřetelněji vystupovala její hlavní nevýhoda - povinný přechod do oddílů starších dětí přerušil řadu přátelství. Mnozí si v novém oddíle těžce zvykali a někteří proto i odcházeli ze ZS. Od podzimu 1991 máme proto oddíly "průběžné". Každý oddíl si své členy musí obstarávat i vychovávat sám. Snad se tento způsob osvědčí... V souvislosti s touto změnou zanikl po 39. LE oddíl Života v přírodě a místo něj vznikl na podzim nový oddíl Tis.

Změny v ZS i nástup nové doby se odráží v nově upravených Stanovách ZS PCV přijatých společným shromážděním na Sněmu (Konferenci) ZS v listopadu 1991. Už jsme je nutně potřebovali, vždyť staré stanovy platily skoro 20 let!

Změnou poslední je nové číslo na dveřích naší klubovny v Domě dětí. Naši "dvacítku" nám změnili na "třináctku"! Pamětníci slzí, vědí však, že - co se klubovny týká - mohli jsme dopadnout nesrovnatelně hůř!!! Třeba nám ta třináctka přinese štěstí!?

Nová vlajka ZS PCV.

SEZNAM VEDOUČÍCH ZEMĚPISNÉ SPOLEČNOSTI PCV

1953 - 54	Ivan Šráček	1971 - 72	Hana Skládanková
1954 - 55	Ivan Šráček	1972 - 73	Hana Skládanková
1955 - 56	Ivan Šráček	1973 - 74	Hana Skládanková
1956 - 57	Borek Nejezchleb	1974 - 75	Miroslav Toman
1957 - 58	Ivan Šráček	1975 - 76	Miroslav Toman
1958 - 59	Ivan Šráček	1976 - 77	Miroslav Toman
1959 - 60	Jiří Bartoň	1977 - 78	Miroslav Toman
1960 - 61	Jiří Bartoň	1978 - 79	Vít Havel
1961 - 62	Vít Fridrich	1979 - 80	Miroslav Toman
1962 - 63	Vít Fridrich	1980 - 81	Miroslav Toman
1963 - 64	Vít Fridrich	1981 - 82	Miroslav Toman
1964 - 65	Vít Fridrich	1982 - 83	Miroslav Toman
1965 - 66	Vít Fridrich	1983 - 84	Marek Dvořák
1966 - 67	Jindřich Kačer	1984 - 85	Marek Dvořák
1967 - 68	Jindřich Kačer	1985 - 86	Vítek Urban
1968 - 69	Jindřich Kačer	1986 - 87	Vítek Urban
1969 - 70	Jindřich Kačer	1987 - 88	Vítek Urban
1970 - 71	Jindřich Kačer	1988 - 89	Vítek Urban
		1989 - 90	Vítek Urban
		1990 - 91	Jaroslav Suský
		1991 - 92	Jaroslav Suský
		1992 - 93	Vítek Urban

Seznam vlastivědců ZS:

Č. 1 - 250	jsou vypsána ve III. sborníku		
Č. 251 - 321	jsou vypsána v V. sborníku		
Č. 322 - 363	jsou vypsána v VI. sborníku		
364.	Jitka Danielová:	Památky Vranovské přehrady	(1988)
365.	Zdeněk Bruzl:	Brno - Proměny města	(1988)
366.	Petr Božek:	Vlast. práce o počítačích	(1989)
367.	Jiří Šásek:	Morče a jeho chov	(1989)
368.	Michal Trepeš:	Moravský kras (1990)	
369.	Kateřina Šudáková:	Znojmo	(1990)
370.	Iva Gruntová:	Koně	(1990)
371.	Tomáš Mrkos:	Ohně	(1991)
372.	Zdeněk Foret:	Modřice	(1991)
373.	Dita Klímová:	39.LE - Valaská Belá	(1991)
374.	Martin Kubín:	Zámek Kroměříž	(1992)
375.	Barbora Šmídová:	Předklášteří	(1992)

Noví lektoři ZS:

67.	Jaroslav Suský:	Woodcraft - kmen Vlků	(1990)
68.	Tereza Pavlincová:	Strážovské vrchy	(1991)
69.	Hana Vykoukalová:	Norsko	(1992)
70.	Hana Komárková:	Malá Skála	(1992)

Noví vedoucí ZS:

Pavlna Tomášková	(1989)	Jaroslav Suský	(1991)
------------------	--------	----------------	--------

Nechceme tvrdit, že naše práce byla vždy úspěšná, že jsme nikdy neměli problémy. Každá cesta k vrcholu byla vždy provázena blouděním při hledání nových, dosud málo prošlapaných stezek. Řada členů, pionýrů i vedoucích skončila na půli cesty, našla si jiné kamarády i jiné zájmy. Byla léta bohatá i chudá. Částečnou omluvou nám je, že vše co jsme dělali, bylo v amatérském nadšení a vlastním přesvědčení o potřebě nových cest.

Zeměpisná společnost jde dál "po cestách vlasti". Uděláme i v budoucnosti vše proto, aby její příští kilometry byly pro všechny členy zárukou radosti, nových objevných cest i dobrého kamarádství.

Obsah:

Zeměpisná společnost "Po cestách vlasti"	1
1988-89	2
1989-90	8
1990-91	12
1991-92	16
1992-93	23
Několik řádků o veselých příhodách	31
Noční pochod	31
Noční přepady aneb na stejném místě za stejných okolností dva různé konce	33
Stezka odvahy	34
Výchovný systém Zeměpisné společnosti "PCV"	36
Současná vlastivědná činnost v ZS PCV	38
Změny v Zeměpisné společnosti "PCV"	41
Seznam vedoucích Zeměpisné společnosti PCV	44
Seznam vlastivědců, lektorů a vedoucích ZS	45
Závěr	46
Obsah	47

Sborník sestavili členové Zeměpisné společnosti "PCV" ve spolupráci s Kruhem přátel.

Sborník vydala ZS PCV

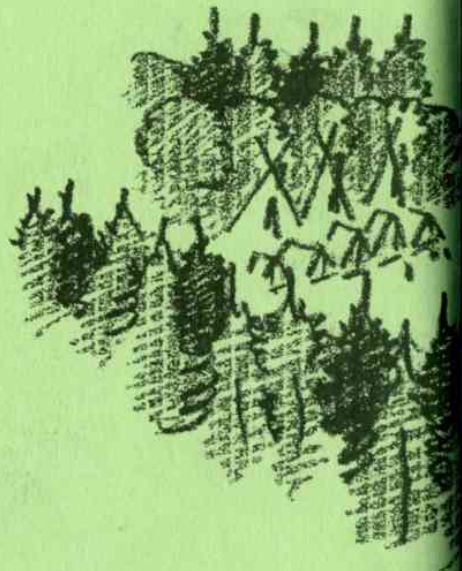
Sborník vytislo SVČ Lužánky

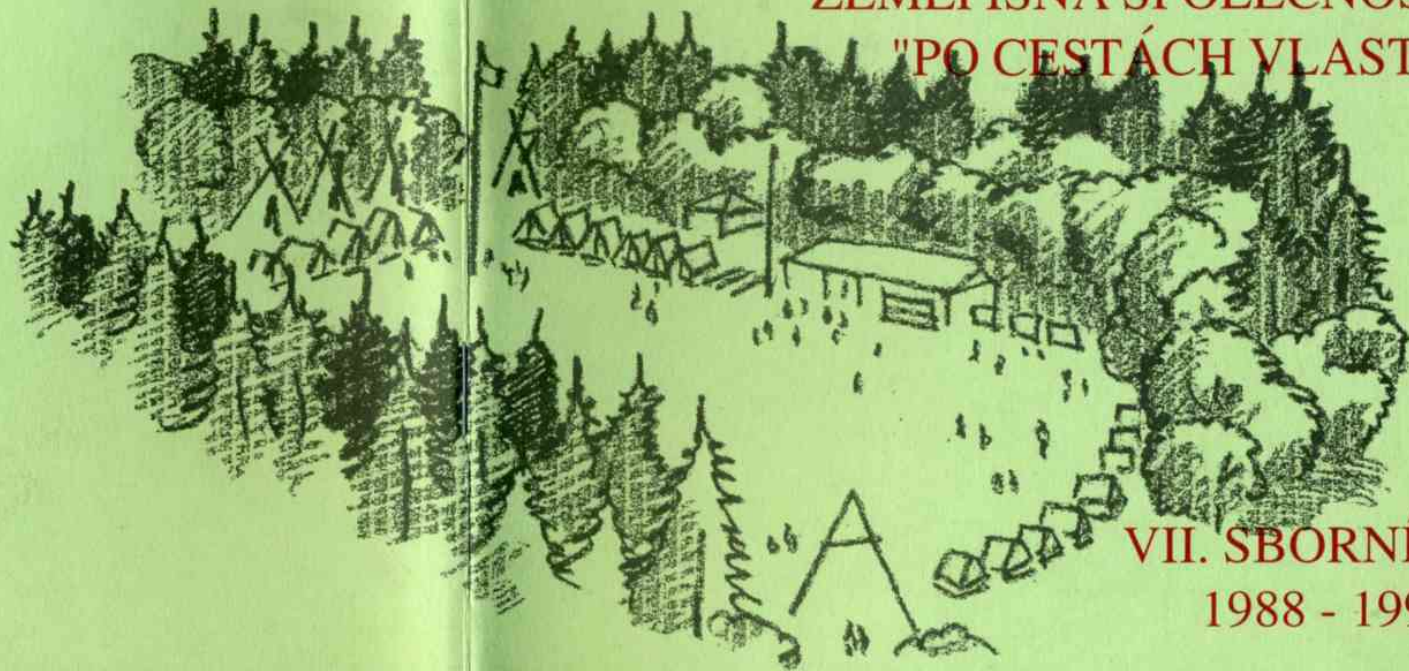
Náklad 400 ks

Neprošlo jazykovou úpravou

Společná fotografie účastníků 38. Zimní expedice 1992 - 1993

ZEMĚPISNÁ SPOLEČNOST
"PO CESTÁCH VLASTI"

VII. SBORNÍK
1988 - 1993